

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 180—
Pe un jumătate an.....Lei 100—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69

OPINCA

(at) Sinonimul poetic al țaranului român: *opinca*, nicăeri nu a cunoscut onoruri mai mari ca și la noi în țară. Cultul opinței n'a cunoscut nicăeri proporții mai mari, ca și la noi.

Terorizată, terfelită, jefuită, schinguită și amuțită de unii, a fost numai decât repusă în onorurile ce-i compet în baza trecutului plin de glorie de către alții, acei ce-i purtau grijă în adevăr.

Dușmanii din afara și din lăuntrul țării, ai opinței au simțit însă toldeana când au avut curajul să se atingă de ea. *Opinca* nu face zgomot, ea nu are potcoava dură a bocancei, sinonimul ei dela oraș care să facă zgomot când ea calcă. *Opinca* este surdă... ea merge pe drumul său nepretențioasă, dar sigură de petecul de pământ — ori stâncă — pe care a călcat odată și pe care dacă vrea să calce apăsă, știe.

Opinca a fost vreme lungă obiectul unui adevărat cult și venerație al cărturarului român, tutore al opinței, ba ea a știut să încălzească atât de adânc sufletele multora, încât au ales-o drept nucleu mamă, în jurul căruia au făcut să se cristalizeze până și partide, cu pretenția ca ele odată și odată să guverneze prin opință — fii de ai ei — pentru opință.

Ca cea mai impozantă unitate de acest soi plâsmuit din cultul opinței s'a ridicat partidul național-țărănesc, care a și ajuns zile de mari bucurii, căci a iubit sincer opința.

Cultul opinței a dat naștere partidului nostru în trecut; continuarea cinstită a spiritului de mai ieri trebuie să-i susțină viața. Viața lui este viața opinței și invers.

Cei cari au îmbrățișat însă opința numai până aceasta, fără să-și dea biata seamă, i-a trecut peste apele interesului lor meschin, toți au fost trântiți la pământ de opință, suferind ei mari zguduiri interne.

Gruparea averescană, umflată la porțiunile unui partid de „poetica” teroare și falș constituțional al dlui Goga, agățat cu zimbete dulci și sedicioase de grumazul opinței, când într'adevăr principala-i preocupare a fost asigurarea cu orice preț a locurilor de parlamentari pentru ungurii, cari au semnat pactul rușinos dela Ciucea pentruca opința să nu se prea încreadă în puterile-și, e dovadă că opința nu cunoaște pardon. A fost insultată și ea a plătit numai decât cu multă demnitate. Întăiu că a revocat grupărei orice încredere exprimată vreodată cu știința și neștiință, cu voe și fără voe, ba a mers până'ntracolo că i-a înțărcat de tot dela sine, refuzând grupărei păcătoase orice hrană și silindu-i să vegeteze din banii albi ai zilelor negre pentru opința jicnită.

Rivalul în necinste al partidului averescan, partidul dlui Vintilă și-a modificat numai târziu programul, clădindu-l pe cultul însă falș al opinței. Pentru acest viciu inițial nu putea ră-

mănea nepedepsit nici acesta, de cei păcăliți, ori de câtă teroare și putere vremelnică a dispus; precum nici n au rămas nepedepsit. Priviți la partidul lor mic și frânt în două, azi-măine în trei-patru. E reacțiunea opinței.

Pașii opinței sunt surzi; nu se face auzită când umblă. Ea este bună, ascultătoare și merge într'acolo unde-i poruncește capul pe care-l servește. Ea nu cunoaște culmi pe cari nu le-ar putea urca, dar nici văi prin care n'ar putea imprima urme.

Cei ce poartă în picioare sinonimul poetic al tălpii țării noastre, sunt cinstiți, profund morali, inteligenți, dar mai presus de toate săraci. Sunt săraci, dar nu din vina lor.

Din vina acelor cari i-au adus nenorocitele zile amare prin cultul falș al opinței și a acelor, cari ar lăsa să adormenteze flacăra plină de viață a cultului opinței, sincer și simțit, lăsându-o să umble din când în când fără a-i urmări pașii surzi.

Păcat de ea!

Al. Vaida-Voevod

Vechiul luptător, apărătorul drepturilor românești, acela care a rostit cu energie și curaj declarația de eliberare a Românilor de sub jugul maghiar, cel ce a câștigat reunirea Basarabiei cu Țara mamă, stâlpul principal al guvernului și partidului național-țărănesc, evident nu are nevoie de apărarea noastră în contra neconținutelor înțepături și atacuri ale unor minusculi gazetari, cari intenționat vreau să uite că tocmai dl Vaida-Voevod a fost acela care a desarmat imediat după venirea la guvern mișcările antisemite sistematice și bine organizate.

Dacă intervenim și noi o facem pentru a ruga pe acei gazetari să nu-și mai piardă timpul cu probleme de natura aceea: „Dl Maniu se desparte de dl Vaida?” „Dl Vaida trebuie debarcat”; „Dl Maniu pleacă cu dl Vaida”.

Este inutil să se ocupe cu astfel de probleme din simlul motiv, pentrucă nu dl Maniu nu se va desparti de dl Vaida, ci Ardealul și Banatul întreg nu vor admite, nu vor tolera un guvern în care să nu fie, la acel loc important pe care îl ocupă azi, cel mai reprezentativ fiu al dâr-zului Ardeal.

Credem că se cunosc îndeajuns legăturile indisolubile pe care le are tineretul chemărist cu masele populare din Ardeal și Banat, și deci ne credem autorizați să vorbim nu numai în numele a lor 150.000 de tineri intelectuali și săteni cari formează batalioanele de atac ale partidului național-țărănesc, ci chiar în numele masselor ardelenesti și bănățene.

Politică minoritară și dor de țară

Trei români de pe valea Timocului, sătui de mizeria și prigonirile Bulgariei, au trecut clandestin Dunărea în România. S'au prezentat primarului dintr'o comună dela graniță și și-au exprimat dorința de a rămâne în țara noastră. Povestea vieții lor și-au tălmăcit-o dramatic în fața autorităților române, în toată sgu-duirea și duioșia ei.

Cei trei români de pe valea Timocului s'au săturat până în gât de pâinea amară a străinătății.

Ura și persecuția cu care elementul românesc este urmărit în Bulgaria i-a constrâns să-și ia lumea în cap și să se refugieze în Patria-Mamă.

Noi credem însă că, de-asupra oricăror mizerii și prigoniri suferite de cei trei români de pe valea Timocului, ei au venit în România mânați de un fierbinte și chinuitor dor de țară.

Nu mai acei cari au trecut cândva granița într'o țară streină, lăsând în urmă ultimul grănicer

român, numai acei cari au simțit răceala și golul imens care te-apasă în streinătate, numai acei cari în plus au și suferit de pe urma naționalității lor de români, numai aceia știu ce înseamnă să te știi în țara ta. Dar să ne smulgem pe o clipă din domeniul sentimentelor și să analizăm și substratul politic al celor trei frați fugiți din Bulgaria. Oare numai dorul de țară i-a determinat să treacă noaptea clandestin Dunărea în România?

Am spus că în orice caz acesta a fost una din principalele cauze.

Dar mizeria și persecuțiile ce le-au suferit în Bulgaria, au tras de-așemeni greu în cumpăna hotărării lor de evadare.

Au fugit din Bulgaria fiindcă n'au fost lăsați să trăiască!

Iată cece trebuie relevat ca un memento pentru politica noastră minoritară.

Noi acordăm concetățenilor noștri bulgari, unguri etc. aceleași drepturi ca și cetățenilor de naționalitate română. Acelaș regim pentru toți. Ba am putea spune, că adeseori interesele electorale ale diferitelor partide, le-au acordat privilegii în dauna elementului românesc.

Frații noștri români din Ungaria, Sârbia, Bulgaria nu sunt lăsați nici să trăiască în pace, decum să se bucure de aceleași drepturi, ca și cetățenii țărilor respective. Ei sunt siliți să evadeze, să ia drumul pribegiei și să se refugieze în țara-mamă, ca să poată trăi omenește.

Cazul tragic al celor 3 români de pe valea Timocului ar trebui să ne îngrijoreze și să ne pună pe gânduri. Guvernul ar trebui să ia imediate măsuri ca elementul românesc care n'a avut fericirea să trăiască în România-Mare să poată trăi totuși în pace și în bunăstare.

In aceleași condiții în care trăesc minoritarii la noi. Pe baza principiului reciprocității.

Căci altfel ce rost are tratamentul nostru uman și sincer îngăduitor față de minorități, egale în drepturi cu elementul românesc, dacă frații noștri de peste hotare sunt tratați cu dispreț și persecuții? Noi credem că dacă nici într'un caz intervențiile guvernului nostru n'ar fi eficace la Belgrad, Budapesta sau Sofia să recurgem la măsura ultimă ce ne-a rămas: legea talionului! B. Gr.

Convenția comercială anglo-română

— Declarațiile fratelui nostru deputat dr. V. V. Tilea, președintele delegației române care a încheiat și semnat tratatul comercial cu Anglia — Deputatul chemărist a înregistrat succese diplomatice fără precedent chiar în diplomația engleză —

Cluj, 29. — D. deputat dr. Viorel V. Tilea a primit ieri după masă pe reprezentanții presei cărora le-a făcut importante declarații în legătură cu încheierea tratatului comercial anglo-român pe ceri le dăm mai jos.

În seria convențiilor comerciale care Țara noastră a început să încheie, tratatul cu Anglia este al treilea, urmând după acela încheiat cu Italia și Cehoslovacia.

S'a pretins de către unii că acest tratat ar fi mai ușor de încheiat, pentru că Anglia nu are taxe vamale, decât vin, alcool, și produse petrolifere, astfel nefiind noi încă organizați pentru exportul de vin și alcool, iar societățile petrolifere nedorind să ceară o consolidare sau reducere tarifară, ar urma să se încheie un tratat și zicem „platonice” al clauzei națiunii celei mai favorizate.

Tocmai însă din acest motiv lipsind elementul principal, instrumentul contractual (do ut des), care ușurează nespun foarte mult negocierile pentru că și ce poți da și ce compensație ceri, tocmai de aceea încheierea convenției cu Anglia în condiții satisfăcătoare pentru ambele părți a fost greunată.

S'a mai complicat întreaga chestiune și în urma convingerii pe care am obținut-o, după conversațiile avute cu reprezentanții autorizați a celor trei țări, că Anglia se cugetă în mod serios la trecerea dela liber schimbism la protecționism, fiind posibilitatea de a impune produsele agricole din țările care nu fac parte din Imperiul Britanic cu taxe vamale, eventual și prohibiționare în favorul produselor agricole din colonii și deminiorii. Și fiindcă Anglia ocupă în balanța comercială locul al 5-lea, iar cantitatea exportului nostru de cereale în Anglia vine în locul al doilea după Germania — și este în creștere continuă — trebuia găsită modalitatea pentru salvarea intereselor românești. După mai multe conversații pe care le-am avut cu președintele delegației engleze ne-am oprit la dreptul unilateral recunoscut României într'un protocol de denunțare de-a denunța cu un preaviz de 6 luni, după un an, tratatul încheiat cu Anglia ar pune ori ce fel de axe asupra produselor agrare românești.

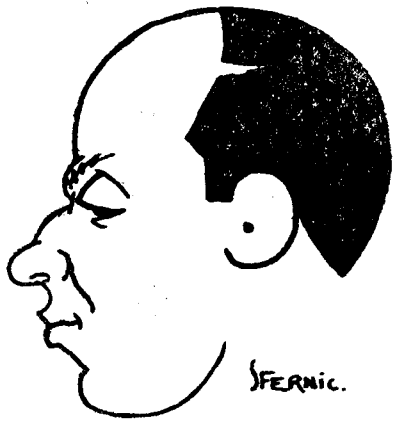
Afară de această inovație în materia convențiilor comerciale așa doriți mai relev unele succese „diplomatice” pe care am reușit să le obținem. În cursul tratativelor am putut convinge pe președintele delegației engleze să abstea de la unele articole și stipulații, care prin exprimarea lor nu ar înjicnit numai sentimentele noastre, dar ar fi fost și un defect de frumusețe în textul convenției. Insuși acest succes dovedește interesul pe care am reușit să-l stărnim în Anglia față de România.

Făcând abstracție de cele de mai sus, Anglia ne-a admis nouă pentru prima dată, ca aderarea dominionurilor și a Indiei la această convenție să nu poată efectua în mod automat decât în consens mutual.

Cel mai frumos succes diplomatic am putut nișă textului cu privire la autenticitatea textului românesc. Este pentru prima oară în istoria tratatelor încheiate de România, când textul românesc stă alături de o limbă mondială și azi diplomatică — cu engleza — deplină egalitate, ambele texte fiind autentice. Și dacă ne gândim că Grecia, Jugoslavia, Ungaria și alte State, nu au putut obține același lucru în tratatul încheiat în ultimii ani, ne putem mai mult bucura de sollicitudinea ce ne-a arătat Anglia. Dealtfel aceste succese au fost relevate de o parte a presei străine.

Din punct de vedere comercial, țările din Orient vor ocupa un loc tot mai însemnat în economia noastră de aceea am condiționat aderarea Palestinei, Stat sub mandatul Angliei, la convențiunea comercială de un acord tarifar — pentru că Palestina are tarif vamal — care este în curs de tratare. Ca să subliniez importanța Palestinei pentru comerțul nostru vreau să relev numai câteva anomalii c. d. e. faptul că Palestina importă produse agricole, vite pentru abator, și conserve din țări cu mult mai îndepărtate, țări cărora le exportăm chiar noi produse agricole.

Prin acest acord vamal sperăm să ușurăm mult intrarea produselor agricole, precum și a produselor forestiere în Palestina.

Dr. V. V. Tilea, deputat

Paralel cu discuția convenției și în afară de cadrul ei s'au discutat și s'au luat în studiu câteva planuri economice cu scopul de a ne câștiga noi deoseburi și a ne mări desfacerea. Între acestea merită să relev planul de-a face un schimb între produsele engleze de bumbac și eventual mașini agricole și produsele noastre engleze; cumpărarea din partea Angliei pentru vasele dela Malta de păcură românească. Aceasta a fost o propunere făcută englezilor acum un an de d. Madgearu, dar în Martie a. c. au abstat să o mai discute. Acuma totuși am reușit să fie reluată și încă cu șanse de bună finalizare. Escadra engleză, care ne-a vizitat zilele trecute a avut afară de gestul de curtoizie față de noul nostru Suveran și menirea de-a încărca păcură românească pentru a o încerca. Sunt convins că păcura noastră va corespunde calitativ și deci vom putea plasa în curând o mare cantitate de păcură.

Afară de aceste proiecte să mai studiază înființarea unor curse regulate de vapoare pentru personal și mărfuri, între Constanța și Constantinopol—Palestina, Alexandria, plan care odată realizat ar asigura un transit mai important prin România precum și intensificarea exportului nostru.

Trebue să amintesc și faptul, că o firmă engleză a venit în România să organizeze producția și exportul de laccer (slăniță) pentru Anglia. Ea lucrează deocamdată în Banat și părțile Aradului, dar sperăm că se va extinde.

Asigurând produselor engleze taxele minime — fără consolidarea tarifului — precum și o deplină egalitate cu societățile românești și o apărare efectivă în contra concurenței ilioiale (mărci de fabrică false), iar pentru navigația engleză clauzele cele mai favorabile credem că am făcut un prim pas pentru a ușura penetrarea produselor engleze în țara noastră. Rămâne ca atât Anglia, cât și noi să ne organizăm exportul conform cerințelor locale.

Din clauzele convenției așa mai releva clauza arbitrajului, prin care divergențele pot fi rezolvate în caz de urgență de o judecătorie de arbitrii special instituită, evitând Haga mai costisitoare și mai înceată.

Țin să mai atrag atenția asupra clauzei, care ne îndreptățește să încheiem cu Statele limitrofe o uniune vamală, acordând acestora preferințe speciale, precum și faptul, că în mod provizoriu acest tratat intră imediat în aplicare.

Multe chestiuni de importanță principală și materială au mai fost favorabil soluționate în acele 37 de articole.

Am reușit să încheiem un tratat foarte favorabil și ne-am bucurat în tot timpul discuțiilor de cel mai cordial sprijin din partea miniștrilor și înalților funcționari britanici, precum și de concursul călduros al numeroșilor noștri prieteni.

Interesul în toate cercurile politice, economice și financiare din Anglia, precum și presa escelentă pe care la avut sunt o dovadă în plus de marea importanță ce se atribuie în Anglia și ce trebuie să atribuim și noi acestui tratat, care privează drumul spre mai strânsă legătură cu cea mare putere sub a cărei influență stă o pătrime din lume.

Dăm mai jos un rezumat al tratatului încheiat.

Se acordă tratament național și al națiunii celei mai favorizate, supușilor părților contractante cu privire la taxe. Fiecare parte acordă vaselor și supușilor celeilalte părți tratamentul națiunii celei mai favorizate în toate chestiunile privitoare la comerț, navigație, industrie, afaceri, exercițiul profesiunilor și ocupațiilor. Clauze similare au fost stabilite cu privire la achiziționarea proprietății.

Tratamentul națiunii celei mai favorizate este acordată societăților care doresc să facă comerț. Cât privește taxele lor, s'a acordat tratament național.

Cu privire la taxele de import, export și prohibiții mărfurile ambelor părți se bucură de tratamentul națiunii celei mai favorizate. Produsele britanice se vor bucura la importul în România de taxele minime pe care tariful vamal actual sau viitor le va prescrie.

Se exceptează aplicarea tratamentului națiunii celei mai favorizate la :

- 1) privilegiile acordate pentru traficul de frontieră în lățime de 15 km.;
- 2) importul mărfurilor în contul reparațiilor;
- 3) amenajamente speciale pentru o uniune vamală.

Se acordă mărfurilor tratament național la taxele interne.

Cu privire la călătorii comerciale și mostrele lor se aplică convenția pentru simplificarea formalităților vamale și tratamentul națiunii celei mai favorizate.

În materie de navigație se acordă tratament național cu privire la staționare, încărcare, docuri mai favorizate s'acordă în general în materie de tonaj, porturi, pilotaj, faruri, carantină și alte taxe similare, care urmează să fie publicate. La cabotaj se acordă tratamentul națiunii celei mai favorizate. Navigația pe căile fluviale interne care nu au fost încă internaționalizate este interzisă atâta vreme cât aceste căi nu au fost deschise vaselor altor țări nelimitrofe. Dela clauzele de sus se face excepție pentru vasele societății de Stat S. M. R. și pescuit.

Orice diferend obvenit din tratat se va supune Inaltei Curți Internaționale din Haga, dar la cererea unei părți se pot supune unui tribunal arbitral special de trei membri, dintre care președintele va fi numit în caz de desacord de către Președintele Inaltei Curți Internaționale.

Se prevede aplicarea tratatului la coloniile, protectoratele sau mandatele britanice precum și aderarea dominionurilor și al Indiei prin consens mutual.

Durata tratatului este trei ani, termenul de denunțare este șase luni, în caz că nu se denunță la trei ani durează până la denunțare.

În protocol se extinde și tratamentul națiunii celei mai favorizate și asupra tratatului Irak se poate însă oricând denunța cu un preaviz de șase luni.

Un protocol de semnătură acordă dreptul României să denunțe tratatul după 12 luni cu preaviz de 6 luni dacă sistemul vamal britanic se modifică și produsele agricole românești vor fi impuse la orice fel de taxe.

Un schimb de scrisori între semnatarul tratatului d. ministru W. Graham și d. deputat V. V. Tilea stabilește intrarea în vigoare imediată a convenției care se consideră până la schimbul ratificărilor de provizorie.

După convorbirea avută, d. deputat s'a întreținut mult timp cu cei prezenți cărora le-a oferit un ceai.

REP.

Administrația județului Sibiu.

No. 7978—930. F.

Publicațiune.

Administrația județului Sibiu, publică licitație pentru furnizarea a 100—120 stânjani lemne de foc (esență tare) pe seama acestei Administrații. Se specifică că se poate face ofertă și numai pentru o parte din cantitatea combustibilului necesar.

Licitația publică, cu oferte închise, sigilate și timbrate, se va ținea în ziua de 25 Septembrie 1930 ora 10, la Administrația județului în biroul șefcontabilului județean.

Licitanții, pentru a fi admiși la licitație, vor depune la Casieria Administrației financiare, sau la Casieria Administrației jud. o garanție provizorie de 10% din valoarea furniturii, în numerar, sau efecte publice garantate de Stat.

Caietul de sarcini se poate privi în orele de serviciu, la Administrația județului în birourile serviciului economic.

Sibiu, la 10 August 1930.

p. Președinte: Șeful serv. :
Indescifrabil. Titus H. Hurbeanu.

Administrația județului Cluj

No. 14051—1930

Publicațiune de concurs

În conformitate cu dispozițiunile art. 78 din Reg. Stat. Funcț. publici, deschidem concurs pentru ocuparea postului de notar în circumscripția notarială a comunelor Dragu, Sărata, Ugruțiu și Voivodeni.

Postulanții își vor înainta cererile împreună cu actele prevăzute în art. 7 din Reg. Stat. Funcț. publici precum și în art. 178 din L. O. A. L. administrației județului Cluj, până la data de 15 Septembrie 1930.

Retribuțiunile acestui post sunt cele prevăzute în bugetul comunelor aparținătoare circumscripției notariale pe anul 1930, pentru un notar stabil.

Cererile înaintate după acest termen nu se vor lua în considerare. Vor fi preferați notarii cari au absolvat cursul cu nota foarte bine.

Cluj, la 25 August 1930.

Președinte: Dr. German.

2025 Secr. Gen.: (Indescifrabil).

Cetiți și plățiți
„CHEMAREA“

